

Elektroniczny przewodnik



Powszechnie wiadomo, że wartość informacji ma się wprost proporcjonalnie do szybkości, z jaką dociera do potencjalnego odbiorcy przekazu. Jest to prawda oczywista, szczególnie w przypadku, gdy dotyczy poszukiwanego przestępcy, popełnionego przestępstwa czy też skradzionego dzieła sztuki. Szybkość informacji ma decydujące znaczenie, gdy prowadzone poszukiwania mają charakter międzynarodowy.

Na świecie

Do niedawna Internet postrzegany był (w Polsce) jako źródło rozrywki. Dziś międzynarodowe łącza w ciągu kilku minut dają dostęp do potencjalnych 260 mln odbiorców. Z tego też powodu Iyońska Międzynarodowa Organizacja Policji Kryminalnych od lat rozbudowuje w sieci serwis tematyczny poświęcony skradzionym dziełom sztuki.

– Nasze strony www – mówi Jean-Pierre Jouanny, oficer zajmujący się w Interpolu tematyką poszukiwania zrabowanych dzieł sztuki – zawierają około 40 tys. obiektów. Jednak nasza baza danych, ze względu na jej charakter (prowadzone poszukiwania) jedynie częściowo jest udostępniana internetowym „zeglazom”. Całkowity do niej dostęp, do baz danych wszystkich zarejestrowanych przez nas obiektów,

mają jedynie centrale policji poszczególnych państw zrzeszonych w Iyońskiej organizacji.

Warto w tym miejscu dodać, iż nasza baza danych pozwala dość łatwo odnaleźć poszukiwany eksponat. Niekiedy bowiem bywa tak, iż zatrzymane np. malowidło, co do którego istnieje podejrzenie, że zostało ukradzione, trudno zidentyfikować funkcjonariuszowi nie będącemu historykiem sztuki. W tym wypadku w wyszukiwarce wystarczy wybierać słowa-klucze identyfikujące treść malowidła (mężczyzna, morze, żaglowiec, bitwa...). W efekcie liczba dzieł, wśród których będziemy mogli zidentyfikować dane malowidło, z kilku tysięcy zawęzi się do np. 30 obiektów.

W Polsce

Choć nieco później, w Polsce również podjęto myśl poszukiwania zagrabionych w kraju dzieł sztuki poprzez Internet.

Prace przygotowawcze i realizacja projektu trwały ponad pół roku. Został on zrealizowany przez programistów Ośrodka Ochrony Zbiorów Publicznych, wspomaganych przez fachowców z firm zajmujących się profesjonalnym budowaniem stron www.

W chwili obecnej serwis www.icons.pl zawiera galerie dzieł poszukiwanych (wersje: polska, angielska, niemiecka), informacje o muzeach polskich i zagranicznych. Na stronach tych znaleźć można m.in. również dane o konserwatorach zajmujących się renowacją, ważniejszych antykwariatach i domach aukcyjnych. W sumie wśród ośmiu tysięcy plików zainteresowani znajdują szczegółowe informacje i fotografie ok. 5000 tys. obiektów artystycznych skradzionych w Polsce na przestrzeni ostatnich 60 lat. To jednak dopiero początek drogi.

Na wprowadzenie do sieci czeka dalszych 30 tys. obiektów muzealnych. Planowane jest zamieszczenie szczegółowej informacji o wszystkich muzeach państwowych, z wyszczególnieniem posiadanych przez nie zbiorów czy też planowanych w roku przyszłym wystawach.

Można zadać sobie pytanie, czy i w jakim stopniu internetowa strona Ośrodka Ochrony Zbiorów Publicznych może przyczynić się do odszukania i odzyskania utraconych dzieł? Dość trudno udzielić na nie jednoznacznie brzmiącej odpowiedzi.

Warto w tym miejscu zacytować słowa prof. Bogdana Suchodolskiego, który mówiąc o utraconych dziełach sztuki polskiej trafnie zauważył: – *Wszelka dokumentacja, zbierana z takim trudem, ma jeszcze jedno znaczenie: rejestracja obiektów utraconych jest swoistym ich odzyskiwaniem i zachowywaniem w pamięci i wyobraźni.*

Te dzieła, nie istniejące już w zasięgu naszego fizycznego widzenia, zyskują swoiste istnienie, otoczone uczuciem żalu i sentymentalnym wspomnieniem. Wędrowka po tej umarłej rzeczywistości jest jak pielgrzymka po cmentarzu, na którym spoczywają nasi bliscy, którzy odeszli, a przecież w jakimś sensie są wciąż z nami.

Zamierzeniem twórców stron [www](http://www.icons.pl) Ośrodka Ochrony Zbiorów Publicznych jest w równej mierze próba ich odszukania, jak też stworzenia elektronicznego Katalogu Dzieł Utraconych. Powinien stać się on (miejmy nadzieję) szeroko dostępnym przewodnikiem po świecie zagubionym, ale jakże życzliwie pamiętanym. ❖



www.icons.pl